

URZĄD MIEJSKI W WYRZYSKU

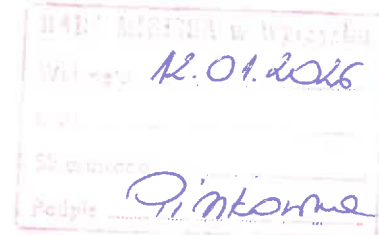
Wyrzysk ul. Bydgoska 29

tel.(67) 286-24- 00, fax. (67) 286-26-26

e-mail: urząd@wyrzysk.pl

GNRIL.0012.3.1.2026

Wyrzysk, 09.01.2026 r.

Pani
Joanna Banach
Przewodniczący Komisji
Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Rady Miejskiej w Wyrzysk

W odpowiedzi na pismo z dnia 02.01.2026 r. znak: OR.0012.3.1.2026 dot. przedstawienia informacji o bezpieczeństwie sanitarnym w produkcji rolno-spożywczej – wyzwania związane z ASF, ptasią grypą i bioasekuracją wyjaśniam.

Bezpieczeństwo sanitarne w produkcji rolno-spożywczej stanowi istotny element bezpieczeństwa publicznego oraz stabilności lokalnego rolnictwa. W ostatnich latach szczególnym wyzwaniem pozostają choroby zakaźne zwierząt oraz konieczność stałego podnoszenia poziomu bioasekuracji w gospodarstwach rolnych.

Afrykański pomór świń (*African Swine Fever* - ASF) to szybko szerząca się, zakaźna choroba wirusowa, na którą podatne są świny domowe, świniodziki oraz dziki. W przypadku wystąpienia ASF w stadzie dochodzi do dużych spadków w produkcji: zakażenie przebiega powoli i obejmuje znaczny odsetek zwierząt w stadzie, przy czym śmiertelność zwierząt sięga nawet 100%.

Wirus jest wyjątkowo odporny na działanie niskich temperatur i zachowuje właściwości zakaźne we krwi, kale, tkankach (zwłaszcza surowych, niedogotowanych produktów z mięsa wieprzowego lub dzików) przez okres nawet 3-6 miesięcy.

Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem ASF, w związku z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia lub życia.

Najczęstszym sposobem zakażenia zwierząt jest bezpośredni lub pośredni kontakt ze zwierzętami zakażonymi. Rozprzestrzenianie się wirusa jest stosunkowo łatwe za pośrednictwem osób i pojazdów odwiedzających gospodarstwo, skażonego sprzętu i narzędzi, zwierząt mających swobodny dostęp do gospodarstwa (gryzonie, koty, psy), jak również przez skażoną paszę, wodę oraz skarmianie zwierząt odpadami kuchennymi (zlewkami) zawierającymi nieprzetworzone mięso zakażonych świń lub dzików.

Najważniejsze wyzwania to: ograniczenie rozprzestrzeniania się choroby poprzez kontrolę populacji dzików, przestrzeganie zasad bioasekuracji

w gospodarstwach utrzymujących trzodę chlewną, szybkie zgłaszanie podejrzeń choroby do służb weterynaryjnych (Źródło: Główny Inspektorat Weterynarii, *O chorobie ASF*, dostęp online: <https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/o-chorobie>).

Grypa ptaków (AI - Avian influenza), d. pomór drobiu (FP - Fowl plaque), jest chorobą wirusową, która dotyka w głównej mierze ptaki (zarówno drób jak i ptaki dzikie).

Zakażenia ptaków mogą być wywoływane przez wirusy grypy wysoce zjadliwej oraz wirusy o niskiej zjadliwości.

Zakażenie następuje głównie drogą oddechową i pokarmową. Najbardziej prawdopodobnym źródłem zakażenia drobiu domowego jest bezpośredni lub pośredni kontakt z wędrującymi ptakami dzikimi, zwykle ptactwem wodnym, ich odchodami czy korzystanie ze wspólnych zbiorników wodnych. Rozprzestrzenienie wirusa może następować również poprzez zanieczyszczoną paszę, wodę, nawóz, ściółkę, sprzęt i środki transportu. Bardzo ważną rolę w rozprzestrzenianiu wirusa grypy ptaków odgrywa człowiek, który poprzez zanieczyszczone ubranie, obuwie, sprzęt i produkty może przyczynić się do rozprzestrzeniania choroby.

Najważniejsze wyzwania związane z ptasią gripą to: szybkie rozprzestrzenianie się wirusa, wysoka śmiertelność w stadach drobiu i dzikich ptaków, zagrożenie dla zdrowia publicznego, ogromne straty gospodarcze, konieczność ciągłego nadzoru i bioasekuracji, a także wyzwanie związane z edukacją i zapobieganiem zakażeniom u ludzi (Źródło: Główny Inspektorat Weterynarii, *O chorobie ptaków*, dostęp online: <https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/o-grypie-ptakow>).

Bioasekuracja jest podstawowym narzędziem zapobiegania chorobom zakaźnym zwierząt. Obejmuje ona m.in.:

- stosowanie odzieży i obuwia ochronnego w gospodarstwach,
- dezynfekcję sprzętu, pojazdów i pomieszczeń inwentarskich,
- ograniczenie dostępu osób postronnych do miejsc produkcji,
- prowadzenie dokumentacji związanej z przemieszczaniem zwierząt (Źródło: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, *ASF – przypominamy o zasadach bioasekuracji*, dostęp online: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/asf—prypominamy-o-zasadach-bioasekuracji>).

Zgodnie z art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 ze zm.) Inspekcja Weterynaryjna sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt.

Zadania Inspekcji Weterynaryjnej określa art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 12). Inspekcja realizuje, w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego, zadania z zakresu ochrony zdrowia zwierząt (art. 3 ust. 1 pkt 1). Inspekcja wykonuje swoje zadania w szczególności przez zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych (art. 3 ust. 2 pkt. 1).

Z powyższych przepisów wynika, że kwestie związane z bezpieczeństwem sanitarnym w produkcji rolno-spożywczej, w tym zwalczania ASF, ptasiej grypy oraz nadzór nad bioasekuracją w gospodarstwach, nie należy do kompetencji merytorycznych gminy.

Rola gminy w tym zakresie ma charakter pośredni i obejmuje:

- współpracę z Inspekcją Weterynaryjną przy realizacji działań na terenie gminy;
- informowanie mieszkańców i rolników o obowiązujących zakazach i zagrożeniach;

- udział w działaniach zarządzania kryzysowego, jeżeli wystąpi ognisko choroby.

Biorąc powyższe pod uwagę informuję, że Burmistrz Wyrzyska nie dysponuje informacją o bezpieczeństwie sanitarnym w produkcji rolno-spożywczej.

Otrzymują:

1. adresat
2. a/a

Sporządził:

Paweł Pietrzak
tel. 67 286 41 20

BURMISTRZ

Marcin Piszczek